

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของชาติไทย เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ภาษาไทยจึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิต ทำให้สามารถประกอบกิจการงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ คนไทยจึงควรที่จะต้องตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย ต้องทำความเข้าใจและศึกษาหลักเกณฑ์ทางภาษาและฝึกฝนให้มีทักษะฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพเพื่อนำไปใช้ในการสื่อสาร การเรียนรู้ การเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน การสร้างความเป็นเอกภาพของชาติและความจริงใจ เพื่อเกิดประโยชน์แก่ตนเอง ชุมชน สังคม และประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545 : 3-6)

จากความสำคัญดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการจึงได้บรรจุวิชาภาษาไทยลงในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มุ่งหวังให้สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง มีความรอบรู้โดยระบุเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการอ่านไว้อย่างชัดเจนในจุดหมายของหลักสูตรข้อที่ 2 มุ่งให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 4)

การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่มนุษย์ใช้เป็นเครื่องมือเพื่อการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ และความบันเทิงใจให้กับตนเอง ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ จึงมีชีวิตที่ได้เปรียบและสมบูรณ์แบบในการติดต่อสื่อสาร ทั้งเรื่องส่วนตัวและส่วนรวมอย่างได้ผลดีกว่าผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออกและเขียนไม่ได้ (กองทัพ เคลือบพานิชกุล. 2542 : 80) การอ่านยังเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาชีวิต ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดความรู้แล้วยังก่อให้เกิดความเพลิดเพลินและส่งเสริมให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้แนวคิดในการดำรงชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 188)

จะเห็นได้ว่าการศึกษาค้นคว้าหาความรู้โดยการอ่านนั้นมีความสำคัญต่อทุกคน และประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง ทั้งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และช่วยสนองความอยากรู้อยากเห็นของมนุษย์ได้ทุกเรื่อง (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. 2542 : 2) และการอ่านยังเป็นรากฐานสำคัญของการศึกษาเล่าเรียนให้มีความรอบรู้ในสรรพวิทยา มีความเจริญงอกงามทางสติปัญญา (วาสนา บุญสม. 2542 : 58)

สิ่งที่เป็นหัวใจของการอ่านอยู่ที่เข้าใจความหมายของคำ และลักษณะของการอ่านที่แท้จริง ได้แก่การทำความเข้าใจความหมายของเรื่องที่อ่าน (บัญชา อึ้งสกุล. 2544 : 68) ดังนั้นไม่ว่าจะเป็นการอ่านประเภทใดล้วนแต่มีจุดมุ่งหมายเดียวกันนั่นก็คือ เพื่อให้เข้าใจในข้อความที่อ่านนั่นเอง แต่ในปัจจุบันครูที่สอนในระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่มักรับใช้กระบวนการสอนแบบเดิมคือเน้นการอ่านออกเสียงอย่างถูกต้อง ไม่มุ่งเน้นความเข้าใจ จึงเกิดปัญหาอ่านได้แต่ไม่เข้าใจเรื่อง ไม่สามารถจับใจความสำคัญได้ อีกทั้งไม่สามารถจำเรื่องราวที่อ่านได้ทำให้การอ่านไม่มีความหมาย

การอ่านที่นับว่ามีคุณค่า และเป็นสิ่งที่นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนให้มีทักษะเพิ่มขึ้นก็คือ การอ่านเพื่อความเข้าใจ เพราะถ้านักเรียนเข้าใจเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง ก็จะได้รับความรู้จากการอ่านอย่างเต็มที่ ดังที่โลโน (Lono. 1987 : 67) ได้เสนอความคิดว่าความเข้าใจเป็นเป้าหมายที่สำคัญที่สุดของการอ่าน ความเข้าใจในการอ่านจะเกิดขึ้นได้เมื่อผู้อ่านมีความสามารถรับรู้ข้อเท็จจริง รู้ใจความสำคัญของเรื่อง ตีความและประเมินความคิด จากเรื่องที่อ่านได้ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของมิลเลอร์ (Miller. 1973 : 73) ที่ว่าการอ่านที่ปราศจากความเข้าใจย่อมไม่ใช่การอ่านอย่างแท้จริงเป็นเพียงจดจำคำตามอักษรเท่านั้น เพราะฉะนั้นความเข้าใจในการอ่านจึงเป็นลักษณะที่สำคัญที่สุดในกระบวนการอ่าน

จากการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2548 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 2 จำนวน 189 โรงเรียน ปรากฏว่าในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนักเรียนร้อยละ 45.65 มีผลการประเมินคุณภาพการศึกษายู่ในระดับพอใช้ และร้อยละ 37.34 อยู่ในระดับที่จะต้องปรับปรุง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนปีการศึกษา 2548 เปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2547 มีค่าเฉลี่ยร้อยละลดลงมากที่สุดกว่าวิชาอื่นๆ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. 2549 : 10)

ดังนั้น ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยจึงควรพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ ด้วยการนำนวัตกรรมการศึกษาที่น่าสนใจ มาจัดการเรียนรู้เพื่อให้การเรียนรู้สัมฤทธิ์ผลตามต้องการ ให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

จากการศึกษางานวิจัยของพูลศรี กิจเฉลา (2544 : บทคัดย่อ) พบว่าความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้รูปแบบ CIRC มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามคู่มือครู

การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นวิธีที่ช่วยปรับปรุงการเรียนรู้ให้ดีขึ้น เพราะเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีการฝึกกระบวนการกลุ่ม หรือทักษะทางสังคมในการทำงานกลุ่มร่วมกัน โดยแต่ละกลุ่มจะประกอบด้วยนักเรียนที่เก่ง ปานกลาง และอ่อนอยู่ร่วมกันแล้วให้นักเรียนร่วมกันแก้ปัญหา และทำกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ครูผู้สอนกำหนด โดยที่สมาชิกในกลุ่มจะต้องร่วมกัน

รับผิดชอบ สมาชิกจะมีการพูดคุยและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ในภารกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์และความรับผิดชอบต่อการเรียน 2 ประการคือประการที่ 1 แต่ละกลุ่มจะพยายามทำงานที่ครูมอบหมายให้เสร็จ และประการที่ 2 ความสำเร็จของกลุ่ม ต้องขึ้นอยู่กับผลงานของสมาชิกแต่ละคนของกลุ่ม ดังนั้นเพื่อให้กลุ่มประสบผลสำเร็จ สมาชิกของกลุ่มต้องพยายามชวนช่วยพัฒนาตนเองและช่วยพัฒนาเพื่อนด้วย ซึ่งจะเป็นผลให้นักเรียนแต่ละคนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น (ปสาสน์ กงตาล. 2535 : 19-20)

รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่ผู้วิจัยได้สนใจและใช้ในการแก้ปัญหาเป็นรูปแบบที่สลาวิน (Slavin, et al. 1995 : 104 - 110) และคณะอาจารย์แห่งมหาวิทยาลัยจอห์นส ฮอปกินส์ (Johns Hopkins) ได้พัฒนารูปแบบเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ทางภาษาในด้านการอ่านและการเขียน โดยเฉพาะ คือ การเรียนรู้รูปแบบ CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนตามระดับความสามารถแล้วจัดแบ่งนักเรียนเป็นทีมย่อย ๆ ที่มีนักเรียนทุกระดับความสามารถ ยกย่องทีมในการทำกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายตามการประเมินผลของสมาชิกในทีมทุกคน เพิ่มโอกาสและระยะเวลาของการฝึกการอ่านได้มากขึ้น ด้วยการจัดการเรียนรู้บูรณาการกับการเรียนรู้ทักษะทางภาษาอื่น ๆ เปิดโอกาสให้นักเรียนในทีมเดียวกันมีส่วนร่วมสนับสนุน ช่วยตรวจสอบ แนะนำเพื่อนสมาชิกทุกคนในทีมให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ร่วมกัน ช่วยกันแก้ปัญหาที่มีความคิดแบบหลากหลายสร้างประชาธิปไตยในห้องเรียน มีคุณธรรม จริยธรรม มีความร่วมมือกันในกลุ่มและสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน

การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมุ่งเน้น ความถนัด ความแตกต่างระหว่างบุคคล การใช้สมองสองซีกอย่างสมดุลรวมทั้งการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพเพื่อเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข แนวคิดพื้นฐานรูปแบบการเรียนรู้แบบ 4 MAT แมคคาร์ธี (McCarthy) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนนี้ขึ้นจากแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์ของการรับรู้ (Perception) และการจัดกระบวนการข้อมูล (Processing) โดยวิธีการที่บุคคลเรียนรู้มี 2 ประเภท คือ หนึ่งผ่านประสบการณ์รูปธรรม หรือประสบการณ์ (Concrete experience) และสองผ่านทางความคิดรวบยอดหรือที่เป็นนามธรรม (Abstract conceptualization) ส่วนกระบวนการจัดกระทำกับข้อมูลที่รับรู้มี 2 ลักษณะเช่นเดียวกัน คือ การลงมือทดลองปฏิบัติ และการสังเกตโดยใช้ความคิดอย่างไตร่ตรอง เมื่อลากเส้นตรงของช่องทางการรับรู้ 2 ช่องทางตัดกัน แล้วเขียนเป็นวงกลมจะเกิดพื้นที่ 4 ส่วนของวงกลม ซึ่งสามารถแทนลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน 4 แบบ คือ แบบที่ 1 ผู้เรียนที่ถนัดจินตนาการ (Imaginative learners) เป็นผู้เรียนที่ถนัดการรับรู้จากประสบการณ์รูปธรรม หรือผ่านประสบการณ์ตรงผ่านกระบวนการจัดการข้อมูลด้วยการสังเกตอย่างไตร่ตรอง แบบที่ 2 ผู้เรียนที่ถนัดการวิเคราะห์

(Analytic learners) เป็นผู้เรียนที่ถนัดการรับรู้จากประสบการณ์ ที่เป็นนามธรรมผ่านกระบวนการจัดกระทำข้อมูลด้วยการคิดวิเคราะห์จนเกิดความคิดรวบยอด แบบที่ 3 ผู้เรียนที่ถนัดใช้สามัญสำนึก (Commonsense learners) เป็นผู้เรียนที่ชอบเรียนจากการรับรู้ความคิดรวบยอดแล้วผ่านกระบวนการลงมือทำ แบบที่ 4 ผู้เรียนที่ชอบรับการเปลี่ยนแปลง (Dynamic learners) เป็นผู้เรียนที่ถนัดการรับรู้จากการลงมือปฏิบัติจนเป็นประสบการณ์ตรงหรือเป็นรูปธรรม แมคคาร์ธี (McCarthy) ได้นำแนวคิดดังกล่าวมาประกอบกับแนวคิดเกี่ยวกับการทำงานของสมองทั้งสองซีกทำให้เกิดเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งสามารถพัฒนาผู้เรียนที่มีลักษณะการเรียนรู้แตกต่างกันทั้ง 4 แบบให้สามารถใช้สมองได้ทุกส่วนในการพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่ (ศักดิ์ชัย นิธิฤทธิ์ และไพเราะ พุ่มมั้น. 2543 : 7-10) และจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยของ สิริวรรณ ตะรุสถานนท์ (2542 : 32) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ แบบ 4 MAT สูงกว่าการสอนแบบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในการศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ CIRC กับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT มีความเหมือนกันคือทั้งสองวิธีมีการให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ส่วนความแตกต่างกันนั้น การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ CIRC มีจุดเน้นตรงที่นักเรียน มีการเรียนรู้ร่วมกัน ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ มีปฏิสัมพันธ์ทั้งกระบวนการตั้งแต่ต้นจนจบ ส่วนการเรียนรู้แบบ 4 MAT มีจุดเน้นตรงให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัดเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ผ่านการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการทำงานของสมองทั้งสองซีก

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ CIRC และการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT น่าจะเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาการเรียนรู้ทางภาษา ทำให้นักเรียนมีความสามารถ และเพิ่มความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนได้ ทั้งยังเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาในปัจจุบัน ที่มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนรู้จักเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ได้รับความสามารถของตนเองและได้รับความสามารถของผู้อื่น แต่ยังไม่พบว่ามีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบระหว่างการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 วิธี เพื่อศึกษาความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ ทำให้ไม่พบว่ามีคำตอบของคำถามการวิจัยที่ว่า ความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียน ระหว่างกลุ่มที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ CIRC และแบบ 4 MAT แตกต่างกันหรือไม่

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย และเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ CIRC กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้การอ่านในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อพัฒนาด้านความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ CIRC กับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT
2. เพื่อเปรียบเทียบเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ CIRC กับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ CIRC และแบบการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ซึ่งผลการวิจัยนอกจากจะทราบว่า การจัดการเรียนรู้ทั้งสองวิธี มีวิธีการใดที่จะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่าน และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่ากันแล้วยังสามารถนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางให้ให้ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยและวิชาอื่นๆ พัฒนาความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการเรียนให้กับนักเรียน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองตามธรรมชาติ เต็มตามศักยภาพ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนพระยาสิงห์ อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 4 โรงเรียน มี 5 ห้องเรียน รวมจำนวนนักเรียน 125 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียน หงสประชาสพระสิทธิ์ ตั้งกวดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 42 คน ซึ่งเป็นห้องเรียนที่จัดตามสภาพจริง (Intact group) แล้วสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากเพื่อเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ CIRC จำนวน 21 คน และอีกห้องเป็นกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT จำนวน 21 คน

3. ระยะเวลาทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 ทั้งกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ CIRC และกลุ่มทดลองที่จัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ใช้เวลาทดลองสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง เป็นเวลา 3 สัปดาห์ และทดสอบก่อนเรียน ทดสอบหลังเรียน 2 ชั่วโมง รวมเป็นเวลา 20 ชั่วโมง

4. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้เป็นบทอ่านร้อยแก้ว ประเภทนิทาน บทความ สารคดี ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้สาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

5. ตัวแปรที่ศึกษา

5.1 ตัวแปรต้น คือ วิธีการจัดการเรียนรู้ ซึ่งแบ่งเป็น 2 วิธี ได้แก่

5.1.1 การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ CIRC

5.1.2 การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

5.2.1 ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย

5.2.2 เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ใช้ในการอ่าน การเขียน และทักษะทางภาษา โดยมีการแบ่งกลุ่มผู้เรียนคละตามระดับความสามารถ สมาชิกในกลุ่มมีทุกระดับความสามารถ มีจำนวน 4 คน เก่ง 1 คน ปานกลาง 2 คน อ่อน 1 คน ซึ่งพิจารณาจากคะแนนสอบปลายปีในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้น ที่ประยุกต์มาจากแนวคิดของ สุวิทย์ มูลคำและอรทัย มูลคำ (2545 : 158-160) ดังนี้

1. ขั้นเตรียม
2. ขั้นสอน
3. ขั้นทำกิจกรรม
4. ขั้นสรุปและประเมินผล

2. **การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT** หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาสมองซีกซ้ายและซีกขวาอย่างสมดุล และคำนึงความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เอื้อต่อผู้เรียน 4 แบบ คือ แบบที่ 1 ทำไม (Why) มีการเรียนรู้โดยใช้จินตนาการเป็นหลัก แบบที่ 2 อะไร (What) มีการเรียนรู้โดยใช้การคิดวิเคราะห์ และการเก็บรายละเอียดเป็นหลัก แบบที่ 3 อย่างไร (How) มีการเรียนรู้ด้วยประสาทสัมผัสและสามัญสำนึก แบบที่ 4 ถ้าอย่างนั้น(If) มีการเรียนรู้ด้วยการค้นพบด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 8 ขั้น (Morris & McCarthy. 1990 : 200) ดังนี้

- 2.1 ขั้นสร้างประสบการณ์
- 2.2 ขั้นวิเคราะห์ประสบการณ์
- 2.3 ขั้นบูรณาการการสังเกตไปสู่ความคิดรวบยอด
- 2.4 ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอด
- 2.5 ขั้นปฏิบัติตามความคิดรวบยอด
- 2.6 ขั้นการปรับแต่งเป็นแนวคิดของตนเอง
- 2.7 ขั้นวิเคราะห์เพื่อนำไปประยุกต์ใช้
- 2.8 ขั้นแลกเปลี่ยนความรู้ของตนกับผู้อื่น

3. **ความเข้าใจในการอ่าน** หมายถึงคะแนนที่ได้จากความสามารถของนักเรียนในการเข้าใจข้อเท็จจริง การจับประเด็นสำคัญของเรื่อง สรุปเรื่อง การวิเคราะห์ การประยุกต์ ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. **เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย** หมายถึง คะแนนที่ได้จากการสอบถามนักเรียนถึงความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็นและความพร้อมที่จะกระทำต่อการเรียน ซึ่งอาจเป็นความรู้สึกที่ชอบหรือไม่ชอบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามวัดเจตคติที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ

5. **แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย** หมายถึง แบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วยข้อสอบแบบเลือกตอบ (Multiple - choice) ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ตรวจให้คะแนนแบบ 2 ค่า (ตอบผิดให้คะแนน 0 ตอบถูกให้คะแนน 1) คะแนนเต็ม 30 คะแนน ซึ่งใช้วัดความเข้าใจในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

6. **แบบวัดเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย** หมายถึงแบบสอบถามที่ใช้วัดความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็นและความพร้อมที่จะกระทำต่อการเรียน ซึ่งอาจเป็นความรู้สึกที่ชอบหรือไม่ชอบ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert)

7. **นักเรียน** หมายถึงนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 โรงเรียนหงสประภาสประสิทธิ์ อำเภอลาดบัวหลวง เขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2

สมมติฐานการวิจัย

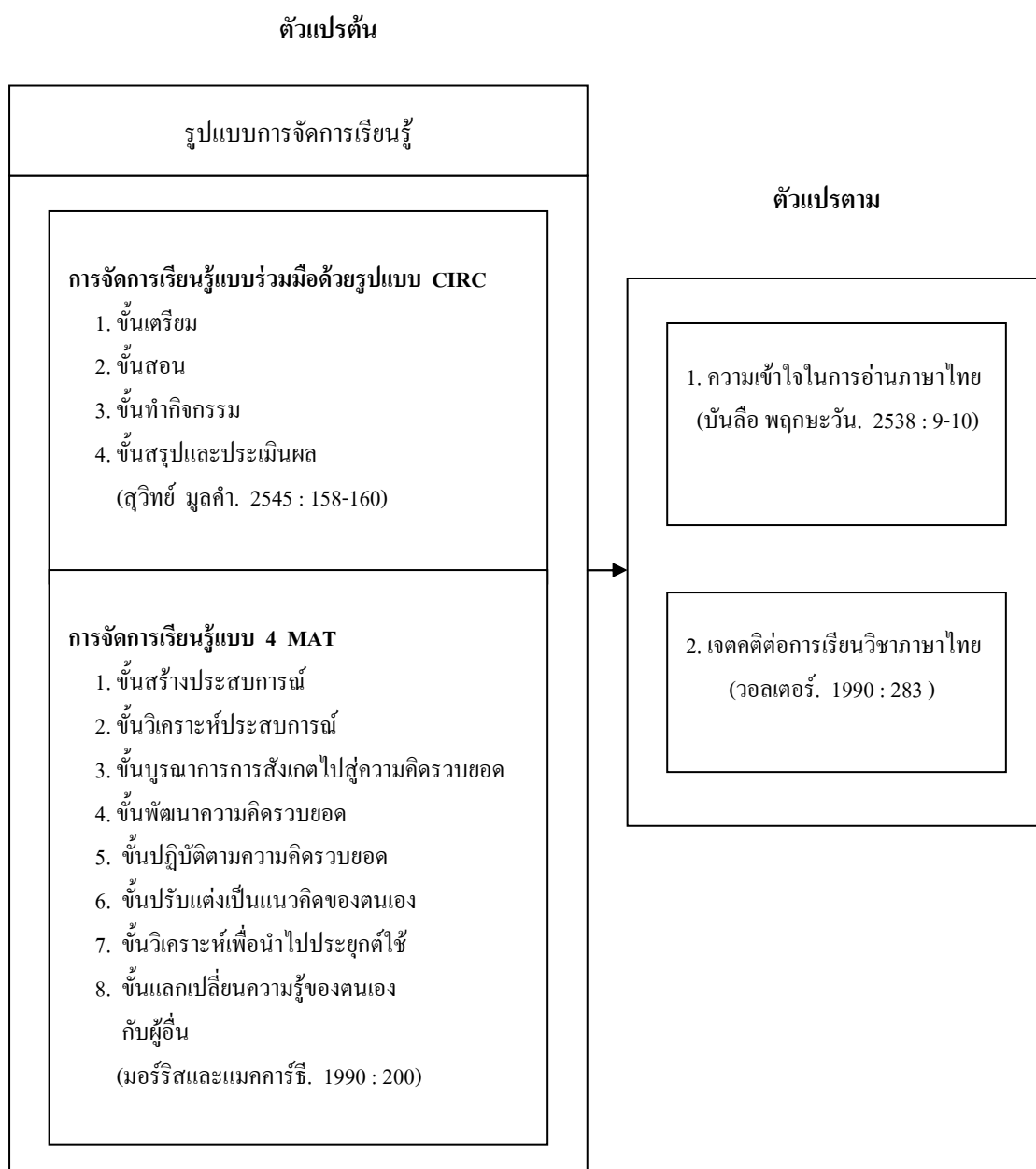
1. ความเข้าใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ CIRC สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT
2. เจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ CIRC สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ CIRC และรูปแบบ 4 MAT
2. เป็นแนวทางให้กับผู้ที่สนใจนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ CIRC และรูปแบบ 4 MAT มาใช้ในการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ
3. เป็นข้อมูลทางการศึกษา สำหรับผู้บริหาร และผู้สนใจใช้ในการวางแผนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

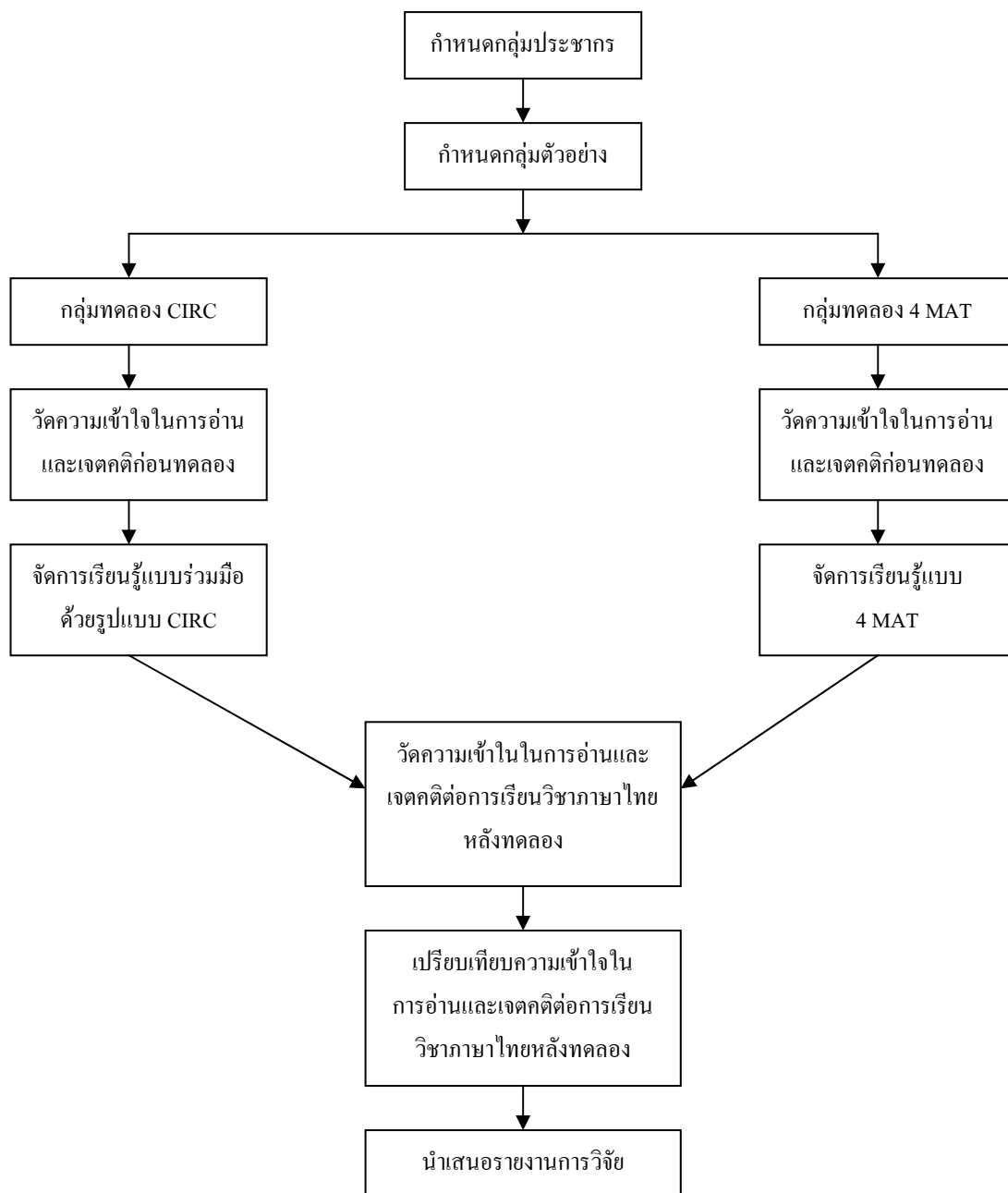
กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ CIRC กับการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ดังแสดงในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

จากกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ สามารถเขียนแสดงขั้นตอนการทดลองการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ CIRC และการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT ดังแสดงในภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ขั้นตอนการทดลองการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่าน และเจตคติ
ต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยรูปแบบ
CIRC และการจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT